

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

20. An consecratio Episcopalis imprimat characterem diversum à
Sacerdotali? Et negativa sententia affertur D. Thomæ, Amici, & aliorum.
Ex p. 12. t. 1. r. 20.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

num Episcoporum. Et can. 17. multo clarius. Si quis Episcopus per manuum impositionem Episcopatum acceperit, &c.

2. Nec dicas impositionem manuum collato demonstrari quidem textu D. Pauli, verum ex eis non deduci illam esse essentialem: Nam, vt rectè ratiocinatur Bellarminus lib. 1. de Sacram. Ordinis cap. 9. licet ita Scripturas exponere, eadem sane facilitate poterimus materiam negare omnium aliorum Sacramentorum, ac dicere aquam non esse de essentia Baptismi, nec vinum in Eucharistia; neque in extrema Vnctione Oleum, quo quid absurdius dici potest? Deinde gratiæ promissi non est facta accidentalibus ceremoniis, sed essentialibus. Demum cum Scriptura non soleat in aliis Sacramentis, nisi essentialia ritus, & ceremonias tradere, quis adeo habes erit, vt sibi persuadeat in Ordinis Sacramento accidentalem semper iudicari ceremoniam; omnia essentialia? Et ita nostram sententiam præter Doctores adductos tenet Granado in 3. part. controu. 9. tract. 1. dist. 3. §. 1. num. 3. Franciscus Lugo de Sacram. theoremat. 9. num. 4. Baurinus in Theolog. Moral. tom. 1. tract. 8. q. 1. Gerunda de Episcop. lib. 8. disp. 9. cap. 2. num. 8. Cornel. à Lapide in Epist. 1. ad Timoth. cap. 4. num. 38. Leander de Sacram. tom. 2. tract. 6. disp. 3. q. 1. Huttadius de Sacram. Ordinis difficul. 10. Sanchez in O. use tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 15. num. 6. Palaus tom. 4. tract. 27. punct. 4. num. 1. Caspensis in Curs. Theolog. tom. 2. tract. 27. dist. 1. sed. 2. num. 51. Doctus & amicissimus Escobar, in Theolog. Moral. tract. 7. ex v. n. 8. cap. 1. num. 7. Opatovius de Sacram. v. de Ordine, disp. 1. q. 4. num. 68. Emanuel Sà, verb. Ordo, num. 7. Auerla de Sacram. Ordinis q. 2. sect. 9. & alij penes ipsos.

RESOL. XIX.

An in opinione assentium porrectionem libri Evangeliorum, & Baculi Pastoralis esse materiam partialem Consecrationis, si Episcopus dicta instrumenta non tangere, eius Consecratio esse invalida?
Ex quo sequitur, an contactus physicus instrumentorum Sacramenti Ordinis sit de necessitate Sacramenti?
Ex p. 12. tr. 1. Ref. 19.

§. 1. **R**esolutio huius difficultatis pendet ex illa celebri quaestione an contactus physicus instrumentorum Sacramenti Ordinis sit de necessitate Sacramenti. Et ego olim negatiuè respondi, & nunc iterum Respondeo. Probatur primò, quia rationes sententiæ affirmantis, cuius est in re tam graui probare, non vigent. Secundò, quia contactus immediatus materiæ neque requiritur ad veritatem verborum formæ, neque ipse solus iudicat consensum, siue intentionem conferentis, & suscipientis ordinem: non enim quis dat, vel accipit rem quæcumque qua tangit, neque requiritur semper ad valorem Ordinis consensus recipientis, vt infantibus; vt Ergo ex nullo capite est necessarius physicus materiæ contactus. Satis igitur est, vt Episcopus porrigat materiam ordinando sufficienter præsentem, & vt ipse accipiat moraliter illam, sicut quando traditur, & accipitur alia quædam potestas moralis alicui personæ præsentem per contactum humanum ad præsentiam ipsius materiæ v. g. quando quis fit Abbas traditione Baculi, fit Comes traditione clauium vrbis, &c. Et ita me citato hanc sententiam tenet Dicastillus de Sacram. tom. 1. tract. 6. disp. 2. dub. 14. num. 203; & me citato Pater Quattus in Rubric. Missalis, part. 1. tit. 1. dub. 5.

Alibi in co. quibus adde Bernal de Sacram. disput. 47. sect. 7. & alios 1. tr. 5. Ref. 8. à me alibi adductos.

2. Itaque stando in ista opinione, etiam si in Consecratione Episcopi secundum sententiam Hallier, Hamberti, & aliorum; effect de essentialem porrectionem libri Evangeliorum, & traditio Baculi Pastoralis, non esset de necessitate Sacramenti physicè Baculum, & librum Evangeliorum tangere, sed sufficere contactum moralem. Vnde ex his sequitur, quod si Episcopus moraliter imponeret super caput Episcopi consecrandi manus chirothecis inuolutas, vel Episcopus consecrandus statet cum capite pileolo cooperto; in his, inquam, casibus consecratio non esset invalida, sed tantum illicita; & hoc certum puto in nostra sententia, quæ asserit sufficere contactum moralem.

3. Sed difficultas est in opinione Doctorem assentium contactum physicum esse necessarium. Et videtur negatiuè respondendum: nam, vt docet Pater Quattus in Rubricas Missalis, Opus, me Indice, omnia laude dignissimum, p. 3. tit. 1. dub. 5. & alij, contactus physicus est, qui fit propriis, & reali sensatione, quando inter tangibile, & organum tactus nihil mediat: sed in nostro casu inter tangibile & organum tactus aliquid mediat, nempe pileolus & chirotheca: ergo non potest tactus iste physicus esse, sed moralis. Nec obitat dicere, vt obseruat Pater Dicastillus, vbi supra, quod hi Authores non sunt tam serupulosi, vt primo aspectu apparet: nec enim adeò strictè tactum physicum materiæ remota exiguunt, vt illum physicum, & immediatum requirant singulorum, quæ pro materia offeruntur: nec enim in ordinatione Sacerdotis requirunt tactum immediatum Calicis, & Patenæ, quibus tactis, censentur tacta, quæ in Calice, & Patena continentur; atque in Rituali Romano, in quo nihil necessarium omittitur, nulla mentio fit immediati tactus vini, nec Hostiæ; imò aliqui non pauci ex prædictis putant sufficere tactum immediatum Calicis, quo mediante tangatur vinum in Calice inclusum, Patenæque, & Hostia super Calicem posita. Respondeo hanc doctrinam Dicastilli non posse applicari in casu nostro: nam in casibus appositis à Dicastillo physicè tangitur pars materiæ Sacramenti in qua altera includitur, tangendo videlicet Calicem, in quo vinum continetur, & Patena quæ continet Hostiam. At in nostro casu nulla pars materiæ Sacramenti tangitur, sed tantum pileolus, & chirotheca: ergo, &c. Confirmatur indiuidualiter auctoritate Ioannis Pæpositi in 3. p. 9. sect. de Sacramento Ordinis, dub. 10. vbi quia Græci in consecratione Episcopali interponunt pallium, deducit non esse necessarium in ordinationibus contactum physicum. Et Pax Iordanus tom. 1. lib. 5. tit. 1. num. 31. sic ait; [Secundo loco numeratur manuum impositio, quæ completis Litanis fieri debet ab omnibus Episcopis consecratoribus, dicentibus: Accipe Spiritum sanctum, & quidem super caput, illudque tangendo; propterea in Pontificali, neque sufficit sola extensio, sed requiritur tactus; alioquin supplendus esset.] Ita ille: Dicendum est igitur cum Cardin. Lugo in Respons. lib. 1. dub. 12. resp. 9. vt dicatur, physicè caput tangere in ministrandis Ordinibus, non autem, sed capillos tangendos esse. Ergo, &c.

RESOL. XX.

An Consecratio Episcopalis imprimat characterem diuersum à Sacerdotali?
Et negatiua sententia asseritur D. Thoma, Amici, & aliorum. Ex part. 1. 2. tract. 1. Ref. 20.

§. 1. **P**ertractatis difficultatibus circa materiam, & formam Episcopalis consecrationis, sequitur videre, an ipsa imprimat characterem proprium,

ac diuersum à sacerdotali. Et negatiuum sententiam tenet. Dicitur Thomas in 4. distict. 24. quast. 3. artic. 2. Sotus quastione 2. artic. 5. & caeteri Thomista. Vnus tantum subdubitat Caietanus tom. 1. Opus. traet. 11. Idem docet Bonauentura in 4. distict. 24. artic. 4. quastione 3. Aureol. artic. 2. Argent. artic. 4. quibus adde ex Neoterici Franciscum Amicum inelytum Authorem ex prestantissima Societate Iesu, quæ semper ferax Doctorem vitorum fuit, in Cursu Theologico tom. 7. disp. 7. sect. 9. num. 98. Probat, ait ipse primò ex Augustino in quastionibus veteris, & noui testamenti. cap. 101. Quid est, (inquit) Episcopatus, nisi primus Presbyter, hoc est summus Sacerdos? Idem colligit ex Apostolo 1. ad Timoth. 3. vbi promiscue loquitur de Episcopis, & Presbyteris. Et Ambrosius in Epist. ad Ephesios 4. vbi ex eo, quod Apostolus Timotheum à se creatum Presbyterum, vocat Episcopum, probat, primos Presbyteros vocatos fuisse Episcopos. Demum concludit, non ordine, sed merito Episcopum vocari.

2. Secundò, si Episcopatus characterem imprimeret, non septem, sed octo forent ordines contra Ecclesie sensum.

3. Tertio, omnes ordines referunt ad Eucharistiam, & penes diuersos actus ab illa distinguuntur. Cum igitur Episcopatus, nec sit sacerdotali inferior, cum non subseruiat sacerdoti, nec sacerdotali superior, quia summa potestas, quæ per ordines datur, est conferre Corpus Christi, in qua Sacerdos est æqualis Episcopo; & licet Episcopatus superaddat potestatem iurisdictionis, non penes illam sumitur distinctio ordinum alioqui etiam Papatu esset distinctus Ordo. Quod autem Episcopatus superaddat specialem potestatem conferendi Chrilisma, sacrosque Ordines, quos simplex Sacerdos non potest, non arguit nouum characterem à sacerdotali distinctum; sed mortalem dumtaxat extensionem prioris ad eos actus valide exercendos: etenim cum character non sit physica, sed moralis potestas ad actus ordinis exercendos, potuit ex institutione Dei character sacerdotalis ad ea tantum restringi, quæ per se solum conducunt ad legitimam Chrilsti Corporis consecrationem: quia igitur Chrilisma, & Ordines conferre, per se non conferunt ad legitimam potestatem conferendi Corpus Chrilsti, potuit Deus Sacerdotalem characterem ita limitare, vt non nisi accedente Episcopali potestate, quæ est sola potestas dignitatis, & iurisdictionis, ad eos actus extendere: Sic enim saluatur quo pacto Episcopus non sit distinctus Ordo, & simplex Sacerdos non valeat sacros Ordines conferre; quia licet character physice sit idem, non est tamen idem moraliter, eo quod Deus illum limitauit, vt non nisi in Episcopo haberet actum secundum conferendi Ordines ministrandi Sacramentum Confirmationis. Et hanc sententiam præter amicum tenet etiam Sanchez in Opus. tom. 3. lib. 7. cap. 1. dub. 9. num. 5. & dub. 2. num. 21. Syluester & Sotus quos citat, & sequitur Vitaldus in Candel. traet. de Ordine afferentes per ordinationem Episcopi, non imprimi Episcopo nouum characterem; sed solum perfici extendi, & dilatarì characterem sacerdotalem præexistentem ad ordinandum, & confirmandum, in qua designatione consistit potestas Episcopalis. Sed non desinam hic apponere verba Magistri Candidi tom. 4. disp. 4. art. 1. dub. 6. vbi sic ait; [Licet non detur Episcopo in sua consecratione noua potestas realiter distincta à sacerdotali, tamen eadem extenditur realiter per nouum modum realem, quem antea non habebat character sacerdotalis, qui nihil aliud est, quam quædam realis ordinatio, ad effectum alios ordinandi, & confirmandi: quæ Ordini Presbyterata-

tus superadditur; quæ quidem non est nouus character, sed noua perfectio eiusdem characteris sacerdotalis, modus quidem illius indelebilis; & non iterabilis, quia non est sola deputatio moralis, sed physica, & realis ordinatio.] Idem etiam docent Nugnus tom. 2. quast. 40. art. 5. difficult. vlt. ad 3. argumenti. & Bonacina de Sacramento Ordinis, disputat. 7. numero 6. Sed Pater Amicus vbi supra numero 304. putat improbabilem opinionem asserentium, quod etsi Episcopatus non addat nouum characterem, modificat tamen & perficit priorem: nam cum character sit qualitas, non videtur qua ratione possit perfici, & modificari, nisi per additionem noui gradus: porro nouus gradus: additus priori non potest subiectum perficere, nisi in ordine ad ea, ad quæ subiectum vi præcedentis gradus erit ordinatum; quia cum gradus sint homogenei subiectum perficiunt in ordine ad eundem terminum, si verò character est indiuisibilis, non suscipiens intensiorem, minus probabiliter dicitur vnus modificari per alium, sed potius vterque diuersum constituere characterem. Notat verò Valquez tom. 3. in 3. part. disp. 240. cap. 5. & disp. 140. cap. 5. & disp. 239. cap. 6. docere in ordinatione Episcopi, nec imprimi bonum characterem, nec extendi characterem sacerdotalem præexistentem, sed designari diuina designatione, talem characterem ad ordinandum, & confirmandum, in qua designatione consistit potestas Episcopalis.

RESOL. XXI.

Adducitur opinio affirmatiua. Ex part. 12. traet. 1. Resol. 21.

§. 1. **H**is tamen non obstantibus alij firmant Consecrationem Episcopalem infundere nouum characterem à characterē sacerdotali distinctum. Ratio est primò, quia Consecratio Episcopi est vera Ordinatio sacra, & distincta, vt pote solemnior, & superior Ordinatione Sacerdotis, vt definit Concilium Tridentinum, sess. 23. cap. 4. & Canonum 6. At omnis Ordinatio sacra est verè, & proprie Sacramentum Ordinis, & distincta realiter ab Ordinatione Sacerdotis. Tunc sic; sed Sacramentum Ordinis imprimi characterem, vt definit idem Concilium Tridentinum loco citato, Canonum 4. Ergo Consecratio, seu Ordinatio Episcopi imprimi Characterem, & distinctum à characterē Sacerdotali.

2. Secundò, quia potestas, quæ tribuitur Episcopo, est distincta in specie ab illa, quæ tribuitur Sacerdoti per suam Ordinationem: ergo non possunt esse vna in specie qualitas, vnus in specie character. Consequentia patet; antecedens verò probatur, quia potestas Sacerdotalis & Episcopalis respiciunt obiecta specie distincta: illa enim habet pro obiecto consecrare Corpus Chrilsti; hæc vero confirmare, & ordinare: ergo non sunt vna qualitas, sed diuersæ.

3. Tertio, contra vltimum dicendi modum sic arguo: Nam per ordinationem Episcopi, datur ei potestas, tam ad ordinandum, quam ad confirmandum, at hæc nequit esse duplex, sed vnica, cum per vnica detur ordinationem! ergo vnica character seu vnica potestas ad ordinandum, & confirmandum. Et hæc omnia docet Leander de Sacrament. tom. 2. traet. 6. disputat. 1. quast. 12. qui citat Biescam Marchinum, Hurtadum, & Petrum à sancto Ioseph, quibus ego addo Auersam de Sacrament. Ordinis, quast. 1. sect. 7. Campilenem in diuers. Iur. Can. rubr. 6. cap. 4. num. 4. & Gerundam de Episc. tom. 2. lib. 8. disp. 8. cap. 1. num. 4. & alios.

V
A
E
N
I
A
I
V
V
I
I